

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 08
Rotel 0801

PROTOKOLL
2021-03-30
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 7
Mål nr Ö 12841-20

RÄTTEN

Hovrättspresidenten Anders Perklev, hovrättsrådet Hedvig Trost, referent och protokollförare, och tf. hovrättsassessorn Kevin McCabe

FÖREDRAGANDE

Hovrättsfiskalen Hanna Sonebäck

PARTER

Klagande

Kronofogdemyndigheten, Tillsynsmyndigheten i konkurser
106 65 Stockholm

Motpart

Emma Berglund Uväng
Box 715
101 33 Stockholm

SAKEN

Konkurskostnader

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts slutliga beslut 2020-10-27 i mål K 11785-19

Genom det överklagade avgörandet beslutade tingsrätten att skriva av den i målet aktuella konkursen enligt 10 kap. 1 § konkurslagen (1987:672) och bestämde samtidigt förvaltarens kostnadsersättning till 2 063 kr, varav 313 kr avsåg mervärdesskatt.

Tillsynsmyndigheten i konkurser (TSM) har överklagat tingsrättens beslut och yrkat att hovrätten, med ändring av tingsrättens beslut i den delen det avser kostnadsersättning, ska bestämma förvaltarens kostnadsersättning till 1 563 kr inklusive mervärdesskatt. Som grund för yrkandet har TSM anfört att en avgift för ett bankkonto är att anse som en massakostnad som således inte ska ingå i den kostnadsersättning som ska bestämmas vid avskrivning av en konkurs med stöd av 10 kap. 1 § konkurslagen.

Emma Berglund Uväng har motsatt sig ändring av tingsrättens beslut.

Dok.Id 1686348

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 670 90 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

Efter föredragning fattar hovrätten följande

BESLUT (att meddelas 2021-04-28)

Med ändring av tingsrättens beslut bestämmer hovrätten förvaltarens kostnadsersättning till 1 563 kr. Av beloppet avser 313 kr mervärdesskatt.

Skäl för beslutet

Frågan som hovrätten har att ta ställning till är om den i målet aktuella avgiften om 500 kr för ett bankkonto är att anse som en konkurskostnad eller som en massakostnad enligt konkurslagen. Tingsrätten har utförligt redogjort för de bestämmelser och den praxis som är av relevans för prövningen. Hovrätten gör följande överväganden.

Huruvida ett bankkonto behöver öppnas vid förvaltningen av ett konkursbo beror på om det finns likvida medel att omhänderta och, om sådana medel finns i boet, de överväganden som förvaltaren har att göra inom ramen för sitt uppdrag. I konkursbon med små tillgångar kan det vara mer förmånligt att låta medlen stå kvar på ett gäldenärens tillhörigt bankkonto som förvaltaren har rådighet över eller att sätta in medlen på förvaltarens klientmedelskonto än att låta öppna ett nytt konto och ådra boet en kostnad i form av en avgift för kontot. Ett sådant synsätt ligger i linje med vad som stadgas i 7 kap. 8 § första stycket konkurslagen om att det åligger förvaltaren att ta till vara borgenärernas gemensamma rätt och bästa samt vidta alla de åtgärder som främjar en förmånlig och snabb avveckling av boet.

Trots att likvida medel numera i princip inte hanteras annat än via bankkonto och det i och för sig är vanligt förekommande i konkursförvaltningen att förvaltaren öppnar ett bankkonto i konkursboets namn kan en sådan åtgärd inte sägas utgöra en obligatorisk åtgärd som det åligger förvaltare att utföra i varje konkurs, på sätt som avses i rättsfallen NJA 2009 s. 823 I och II och NJA 2019 s. 929 I och II. En annan sak är att det ur ett förvaltarperspektiv ofta torde vara mer effektivt att öppna ett bankkonto för konkursboets räkning samt att avgiften för ett sådant bankkonto inte sällan kan leda till besparing av förvaltararvodet. Möjligheten att tillmäta nämnda effekter någon

avgörande betydelse vid bedömningen av om den aktuella kostnaden ska anses som en konkurs- eller massakostnad framstår dock med dagens reglering som begränsad.

Beträffande tingsrättens jämförelse med kostnaden för arkivering av gäldenärens redovisningshandlingar kan anföras att gäldenärens bokföring inte utgör någon tillgång i konkursen. Det finns därför skäl att skilja på motiven för å ena sidan konkursförvaltarens hantering av gäldenärens bokföring och å andra sidan förvaltarens tillgångshantering, varvid omhändertagande av gäldenärens bokföring inte på samma sätt präglas av förvaltarens skyldigheter enligt 7 kap. 8 § konkurslagen.

Regleringen av vad som utgör en konkurskostnad är uttömmande och det finns, mot bakgrund av statens subsidiära ersättningsansvar för sådana kostnader, anledning att inta en restriktiv hållning till att låta nya kostnader anses som konkurskostnader.

Mot bakgrund av det anförda bedömer hovrätten att det inte finns förutsättningar att fastställa kostnadsersättning till konkursförvaltaren så att denna innefattar kostnaden för avgiften för bankkonto. TSM:s överklagande ska därför bifallas och den av tingsrätten bestämda kostnadsersättningen sätts ned med ett belopp motsvarande avgiften för bankkontot.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A

Överklagande senast 2021-05-26

Hedvig Trost
Protokollet uppvisat/

Skiljaktig mening, se nedan.

Hovrättspresidenten Anders Perklev är skiljaktig och anför:

Konkursförvaltaren ska enligt 7 kap. 12 § konkurslagen snarast ta hand om gäldenärens bo och enligt 19 § i samma kapitel löpande bokföra in- och utbetalningar. När det gäller likvida medel torde dessa i praktiken inte kunna hanteras på annat sätt än i form av ett tillgodohavande i bank eller annat kreditinstitut.

Att låta likvida medel stå kvar på gäldenärens bankkonto torde vara godtagbart endast med avseende på låga belopp. Det har inte gjorts gällande att detta skulle varit lämpligt i den i målet aktuella konkursen. De möjligheter som återstår är att förvaltaren sätter in medlen på ett klientmedelskonto eller på ett konto som är gemensamt för flera gäldenärer eller att förvaltaren öppnar ett särskilt konto i konkursboets namn. Boets förmögenhetsmassa påverkas inte av om de likvida medlen finns insatta på ett konto i boets namn eller på ett konto i någon annans namn, så länge medlen är skyddade mot obehöriga uttag. Det finns därför inte anledning att belasta boet med kostnader för att öppna ett särskilt konto i syfte bevara eller avveckla egendomen som sådan.

Däremot kan det innebära fördelar från administrativ synpunkt att sätta in medlen på ett särskilt konto i boets namn, jämfört med att hantera dem på ett klientmedelskonto eller på ett konto som är gemensamt för flera gäldenärer. Det gäller särskilt om det handlar om en omfattande konkurs med ett stort antal in- och utbetalningar. Att öppna ett särskilt bankkonto i konkursboets namn kan alltså främja en effektiv förvaltning av konkursen och medför även att det tydligare framgår vem medlen tillhör. Även om åtgärden att öppna ett särskilt konto inte är obligatorisk i den meningen att den aktualiseras i alla konkurser, är den direkt hänförlig till konkursförvaltarens skyldigheter att ta hand om boet och att löpande bokföra in- och utbetalningar. Dessa skyldigheter gäller utan undantag.

Sammantaget medför detta enligt min mening att kostnaden för att öppna ett särskilt bankkonto bör betraktas som en konkurskostnad enligt 14 kap. 1 § första stycket första punkten konkurslagen och inte som en massakostnad. Annat har inte framkommit än

att det har varit skäligen påkallat att öppna ett sådant konto inom ramen för förvaltningen av den i målet aktuella konkursen.

Jag vill därför fastställa tingsrättens beslut./

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se